

BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ HASTANESİ
TIBBİ GENETİK LABORATUVARINA DIŞ MERKEZLERDEN KARGO İLE ÖRNEK GÖNDERİMİ TALİMATI
GEN.TAL.001.087

1. İLGİLİ PROSEDÜR: Tıbbi Genetik Anabilim Dalı Hizmet Prosedürü GEN. PRS.001

2. UYGULAMA:

1.AMAÇ: Dış merkezlerden örnek gönderimi sırasında uyulması gereken kuralları ve bu amaçla kullanılacak formları tanımlamak için standart bir yöntem belirlemektir.

2.KAPSAM: Dış merkezlerden gönderilen örnekler için örnek gönderme yöntemleri ve kurallarını kapsar.

3. SORUMLULAR: Materyal kabul biriminde çalışan laboratuvar teknisyeni, biyolog ve araştırma görevlisi doktor; takibinden sekreterlik birimi ve sorumlu doktor sorumludur.

4.TALİMAT DETAYI:

Kargo ile gelen numunelerin özellikleri aşağıdaki gibi olmalıdır:

- Örneklerin miktarları ve özellikleri "Tıbbi Genetik Laboratuvarı Numunenin Güvenli Transferi Talimatı"nda belirtildiği gibi alınmalıdır.
- Örnek kapları
- Örnekler kargoya verilene kadar +2-8 C'de bekletilmelidir.
- Örnekler laboratuvara uygun kaplarda ve uygun koşullarda iletilmelidir.
- Örnek kapları kırılmaya dayanıklı, tercihen plastik olmalı ve kapakları/ tıparları doğru kapatıldığında sızıntı olmamalıdır.
- Kabın dışında bulaş olmamalıdır.
- Örnek laboratuvara bir torba içinde gönderilmeli, istek formu torbanın ayrı bir gözünde olmalıdır. İstek formu ve örnek birbiri ile temas etmemelidir. Her torba tek bir hasta için kullanılmalıdır.
- Transfer çantasının kenarlarına buz kalıpları yerleştirilmeli ve örnekler köpüklere dik olarak yerleştirilmelidir.
- Örnek kabının üstünde hasta bilgilerini içeren bir etiket olmalıdır. Etiket üzerinde örneğin diğer örneklerle karışmamasını sağlayacak en az iki tanımlayıcı olmalıdır (hastanın adı-soyadı ile protokol numarası, vb.).
- Çalışılacak test için endikasyon ve hastaya ait bilgiler (beyaz küre sayısı, hastanın adı, gönderilen materyal ve miktarı) "Materyal Kabul Formu" ile birlikte gönderilmelidir.
- Örnek kabı kırılmışsa ya da içeriği dökülmüşse, içerik kontamine olabileceğinden örnek ret edilmelidir. BOS gibi değerli örnekler çalışılarak raporda içeriğin kontamine olma olasılığı belirtilmelidir.
- Örnek kabında sızıntı / bulaş var ise istemi yapan hekimle görüşülüp yeni bir örnek göndermenin mümkün olup olmadığı sorulmalıdır. Yeni örnek gelene kadar, eski örnek uygun koşullarda saklanmalıdır.
- Red edilen ve sızıntı olmuş örnek kapları için uygunsuzluk/olay bildirim formu doldurulmalıdır. Bu formlar düzenli aralıklarla gözden geçirilerek süreçteki aksamalar ortaya çıkarılmalı ve düzeltilmelidir.

Hazırlayan	Kontrol Eden	Onaylayan	Revizyon Tarihi: Revizyon No:
Araş. Gör. Dr. Ayşe Pelin TOKER Kalite sorumlusu	Prof. Dr. Seval AKGÜN Kalite Yönetim Temsilcisi	Prof. Dr. Zerrin ÇELİK Tıbbi Genetik A.D. Başkanı	Sayfa Sayısı: 1 / 2 Uygulama Tarihi: 22.12.2023

BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ HASTANESİ
TIBBİ GENETİK LABORATUVARINA DIŞ MERKEZLERDEN KARGO İLE ÖRNEK GÖNDERİMİ TALİMATI
GEN.TAL.001.087

- Örnek kapları, özellikle tüpler işlemler sırasında dökülebilir, yuvarlanıp yere düşebilir ve kazalara neden olabilir. Bunu önlemek için:
 - Kapaklı ve suporlu ikincil kaplar (taşıma kutuları) kullanılmalıdır. Bu kaplar metal ya da plastik olabilir, ancak otoklavlanabilir olmalı ya da kimyasal dezenfektanlara karşı dayanıklı olmalı ve tercihen contalı kapağa sahip olmalıdır.
 - İkincil taşıma kapları düzenli olarak dekontamine edilmelidir.
 - Örnekler laboratuvar içinde temiz alandan kirliye doğru tek yönlü hareket etmelidir.
 - Örnek kaplarının kapakları bir güvenlik siperinin ardında açılmalıdır.
- Mevzuatlar gereği enfeksiyöz maddelerin taşınmasında üçlü paketleme sisteminin (ÜPS) kullanılmasını zorunlu kılınmaktadır.
- Üçlü paketleme sistemi 3 katmandan oluşmaktadır: birincil kap, ikincil kap ve üçüncül kap.
- Üçlü paketleme sisteminde kullanılacak kaplar uluslararası mevzuatın belirlemiş olduğu standartlara uygun olmalıdır. Klinik örneği içeren birincil kap su geçirmez, sızdırmaz ve içeriğine uygun şekilde etiketlenmiş olmalıdır. Birincil kap, kırılma ya da sızıntı durumunda tüm sıvıyı emebilecek yeterlilikte emici malzemeye sarılmış olmalıdır.
- Birincil kapları kapatmak ve korumak üzere su geçirmez ve sızdırmaz ikincil kap kullanılır. Birden fazla sarılı birincil kap tek bir ikincil kap (ikincil ambalaj) içine yerleştirilebilir.
- Üçüncül kap (dış kap, dış ambalaj) ikincil kabı taşıma sırasındaki fiziksel hasardan korur. En son düzenlemelere uygun klinik örnek bilgi formlarını ve klinik örneği, göndereni ve alıcıyı açıklayan türde laboratuvara iletilecek yazıyı/mesajı, bilgileri ve gerekli olabilecek diğer belgeleri içermelidir.
- Ek olarak çalışılacak test ile ilgili gerekli ise anamnez raporu gönderilmelidir.
- Örnekler anlaşmalı kargo şirketi ile gönderilir.
- Kargo gönderildikten sonraki gün (24 saati aşmadan) en geç saat 11:00'de numune paketini teslim etmelidir.
- Cuma, cumartesi ve Pazar günleri mümkünse (acil durumlar hariç) kargoya örnek verilmemesi tercih edilir.
- Alınan materyalin tipine göre kargo süresi öngörülerek resmi tatil günleri gibi günler dikkate alınıp mümkünse materyal alım günü ona göre belirlenmelidir. Resmi tatil günlerinde gelmesi planlanan acil materyaller için en az 1 gün öncesinde sekreterlik aranıp bilgi verilmelidir.
- Tüm örnekler alındıktan sonra "Tıbbi Genetik Laboratuvarı Güncel Test Rehberi"nde belirtilen transfer süresinde gönderilmelidir. Belirtilen transfer süresi içerisinde gönderilmeyen yada belirtilen kriterlere uymayan örnekler "Materyal Kabul ve Red Kriterleri Talimatı"na göre red edilir.
- Test sonuçları sonrasında doktora ve hastaya bilgi verilir, gerekirse hastaya genetik danışma verilmelidir ve ek test seçeneği sunulabilir.

Hazırlayan	Kontrol Eden	Onaylayan	Revizyon Tarihi: Revizyon No:
Araş. Gör. Dr. Ayşe Pelin TOKER Kalite sorumlusu	Prof. Dr. Seval AKGÜN Kalite Yönetim Temsilcisi	Prof. Dr. Zerrin ÇELİK Tıbbi Genetik A.D. Başkanı	Sayfa Sayısı: 2 / 2 Uygulama Tarihi: 22.12.2023